

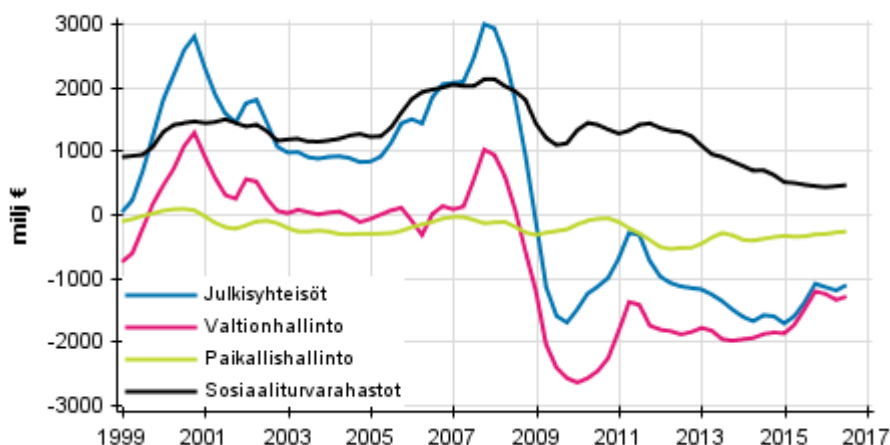
Julkisyhteisöjen tulot ja menot neljännesvuosittain

2016, 3. vuosineljännes

Julkisyhteisöjen alijäämä pieneni 0,2 miljardia euroa heinä-syyskuussa

Julkisyhteisöjen sulautetut kokonaistulot kasvoivat vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä 0,7 miljardia euroa edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä. Sulautetut kokonaismenot kasvoivat vastaavasti 0,6 miljardia euroa. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava julkisyhteisöjen alijäämä (nettoluotonotto) pieneni 0,2 miljardilla eurolla. Kokonaistulot kasvoivat 1,9 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Kokonaismenot kasvoivat edellisestä neljänneksestä 0,7 prosenttia. Vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä julkisyhteisöjen alijäämä (nettoluotonotto) oli 0,9 miljardia euroa. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen Julkisyhteisöjen tulot ja menot neljännesvuosittain-tilastosta. Julkisyhteisöt muodostuvat valtionhallinnosta, paikallishallinnosta sekä sosiaaliturvarahastoista.

Julkisyhteisöjen nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-), trendi

Muutokset edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä

Tarkasteltaessa muutoksia edellisuoden vastaavaan neljännekseen käytetään kausitasoittamattomia lukuja. Valtion kokonaistulot olivat kolmannella neljänneksellä 12,6 miljardia euroa ja kokonaismenot 13,8 miljardia euroa. Valtion kokonaistulot kasvoivat 3,9 prosenttia edellisuoden vastaavasta neljänneksestä.

Vastaavasti kokonaismenot kasvoivat 1,8 prosenttia. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava alijäämä oli 1,2 miljardia euroa.

Paikallishallinnon kokonaistulot olivat kolmannella neljänneksellä 11,7 miljardia euroa. Ne pienenevät 0,4 prosenttia edellisvuoden vastaavasta neljänneksestä. Tuloista kasvoivat eniten tuloverot ja saadut muut tulonsiirrot. Tuloista puolestaan pienenevät markkinatuotos ja omaisuustulot. Paikallishallinnon kokonaismenot olivat kolmannella neljänneksellä 11,9 miljardia euroa. Ne pienenevät 0,4 prosenttia. Eniten menoista kasvoivat markkinoilta ostetut luotoisluotoiset yhteiskunnalliset tulonsiirrot sekä kiinteän pääoman bruttomuodostus. Menoista pieni eniten muu välituotekäyttö. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava paikallishallinnon alijäämä (nettoluotonotto) oli edellisen vuoden tasolla eli 0,3 miljardia euroa.

Sosiaaliturvarahastot koostuvat työeläkelaitoksista ja muista sosiaaliturvarahastoista. Työeläkelaitosten kokonaistulot olivat kolmannella neljänneksellä 6,9 miljardia euroa ja kokonaismenot 6,3 miljardia euroa. Kokonaistulot kasvoivat edellisvuoden vastaavasta neljänneksestä 0,1 miljardia euroa eli 1,2 prosenttia ja kokonaismenot kasvoivat 0,3 miljardia euroa eli 4,5 prosenttia. Tuloista eniten kasvoivat saadut sosiaaliturvamaksut ja menoista eniten kasvoivat maksetut rahamääräiset sosiaalietuudet. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava työeläkelaitosten ylijäämä (nettoluotonanto) pieni vuodentakaisesta 0,2 miljardia euroa ollen 0,6 miljardia euroa.

Muiden sosiaaliturvarahastojen tulot olivat kolmannella neljänneksellä 4,6 miljardia euroa. Tulot kasvoivat vuodentakaisesta vastaavasta neljänneksestä 1,9 prosenttia. Tuloista eniten kasvoivat saadut sosiaaliturvamaksut. Muiden sosiaaliturvarahastojen menot olivat 4,6 miljardia euroa ja ne vähenivät vuodentakaisesta neljänneksestä 0,8 prosenttia. Menoista eniten vähenivät maksetut rahamääräiset sosiaalietuudet. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava sosiaaliturvarahastojen alijäämä (nettoluotonotto) oli kolmannella vuosineljänneksellä 7 miljoonaa euroa.

Muutokset edellisestä neljänneksestä

Tarkasteltaessa muutoksia edellisestä neljänneksestä käytetään kausitasoitettuja lukuja. Valtion kokonaistulot kasvoivat edellisestä neljänneksestä 2,8 prosenttia. Vastaavasti valtion kokonaismenot pienenevät 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Paikallishallinnon kokonaistulot kasvoivat 0,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Paikallishallinnon kokonaismenot kasvoivat 1,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Työeläkelaitosten kokonaistulot kasvoivat edellisestä neljänneksestä 0,5 prosenttia ja kokonaismenot pienenevät 0,1 prosenttia. Muiden sosiaaliturvarahastojen kokonaistulot eivät muuttuneet edellisestä neljänneksestä ja menot vähenivät 0,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Kahden viimeisimmän vuoden tiedot ovat ennakkollisia ja tarkentuvat kansantalouden tilinpidon vuositietojen tarkentuessa. Kausitasoitettuja aikasarjat ja trendiaikasarjat on laskettu Tramo/Seats –menetelmällä. Kausitasoitettuja ja trendiaikasarjat tarkentuvat aina uusien havaintojen myötä riippumatta alkuperäisen aikasarjan tarkentumisesta. Lisätietoja kausitasoitustietojen menetelmästä: http://www.tilastokeskus.fi/til/tramo_seats_fi.html. Vuositilinpidon aikasarjojen tarkentuessa tarkentuvat myös tämän tilaston aikasarjat. Tiedot perustuvat 14.12.2016 mennessä käytettävissä olleisiin tietolähteisiin. Tietoja tarkistetaan seuraavan kerran 17.3.2017.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen kokonaistulojen ja kokonaismenojen muutos 2016/3.....	4

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Rahamääräiset sosiaalietuudet.....	5
Liitekuvio 2. Todelliset sosiaaliturvamaksut.....	5
Liitekuvio 3. Tulo- ja varallisuusverot, trendi.....	5
Liitekuvio 4. Tuotannon ja tuonnin verot.....	6
Liitekuvio 5. Julkisyhteisöjen kokonaistulot, trendi.....	6
Liitekuvio 6. Julkisyhteisöjen kokonaismenot, trendi	6
Liitekuvio 7. Kulutusmenot, trendi	7
Liitekuvio 8. Bruttosäästö, trendi	7
Tietojen tarkentuminen.....	8
Julkisyhteisöjen tulojen ja menojen neljännesvuositilaston laatuseloste.....	10

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen kokonaistulojen ja kokonaismenojen muutos 2016/3

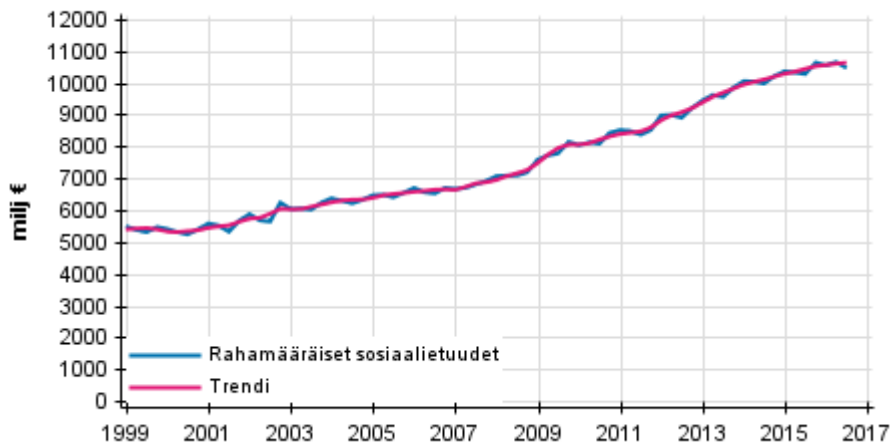
	2016/3–2015/3 muutos miljoonaa €	2016/3–2015/3 %	2016/3–2016/2 % ¹⁾
Julkisyhteisöt tulot yhteensä	724	2,6	1,9
Valtionhallinto	477	3,9	2,8
Paikallishallinto	-46	-0,4	0,1
Työeläkelaitokset	84	1,2	0,5
Muut sosiaaliturvarahastot	87	1,9	0,0
Sulautus ²⁾	122	..	..
Julkisyhteisöt menot yhteensä	559	1,9	0,7
Valtionhallinto	250	1,8	-0,4
Paikallishallinto	-47	-0,4	1,6
Työeläkelaitokset	273	4,5	-0,1
Muut sosiaaliturvarahastot	-39	-0,8	-0,6
Sulautus ²⁾	122	..	..

1) Kokonaistulojen ja kokonaismenojen muutos edellisestä neljänneksestä on laskettu kausitasoitetuista aikasarjoista.

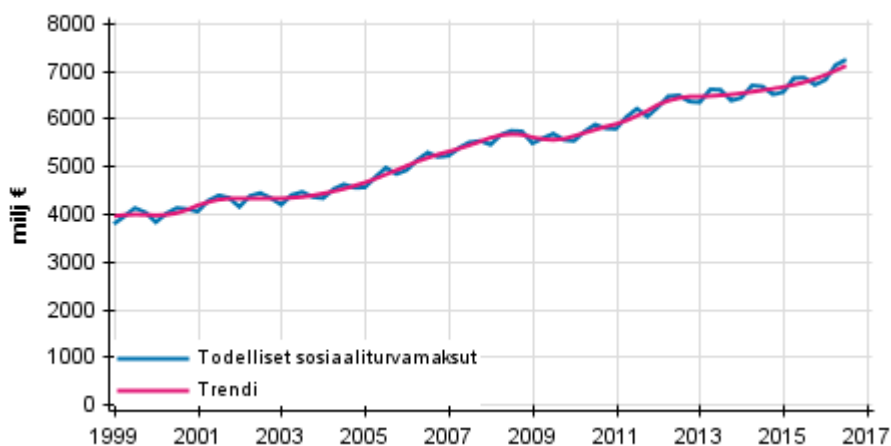
2) Sektorin julkisyhteisöt yhteensä taloustoimet korot, tulonsiirrot, investointavustukset sekä muut pääomansiirrot on sulautettu julkisyhteisöjen sektorin sisällä. Muita taloustoimia ei ole sulautettu.

Liitekuviot

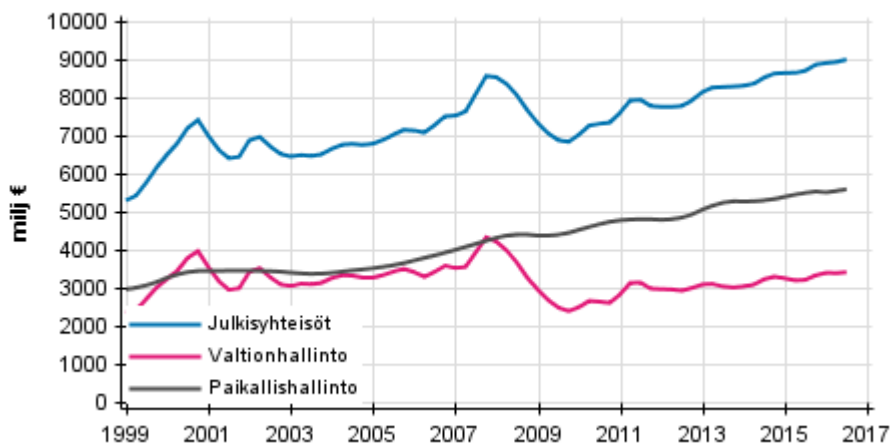
Liitekuvio 1. Rahamääräiset sosiaalietuudet

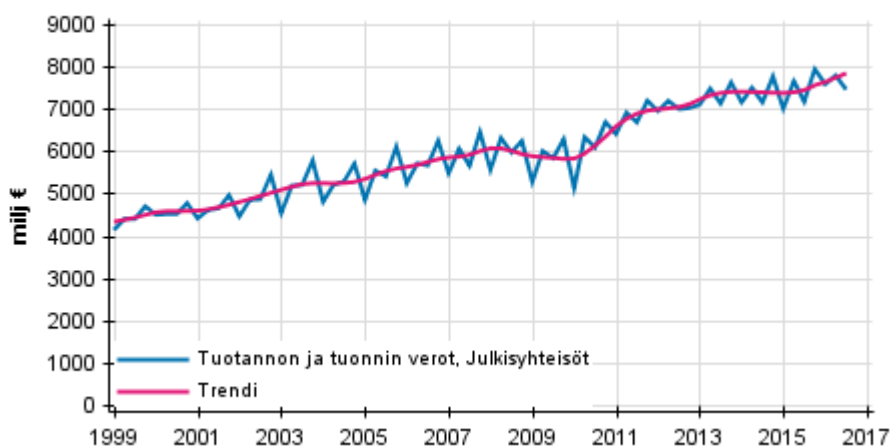
Liitekuvio 2. Todelliset sosiaaliturvamaksut

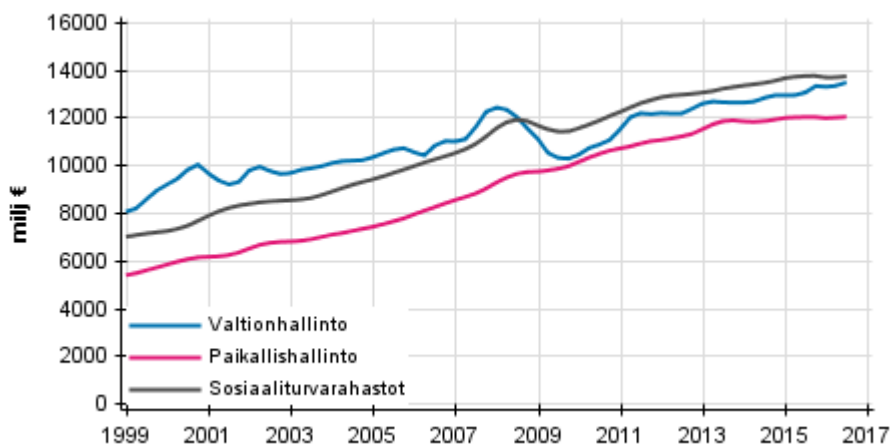
Liitekuvio 3. Tulo- ja varallisuusverot, trendi

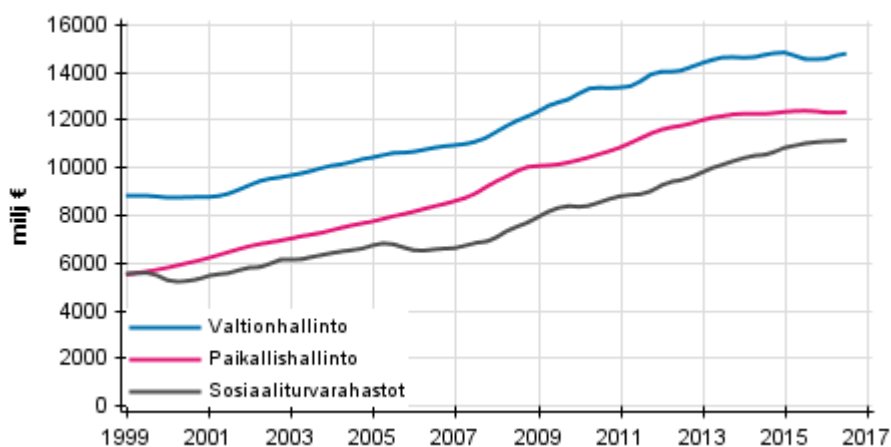
Liitekuvio 4. Tuotannon ja tuonnin verot

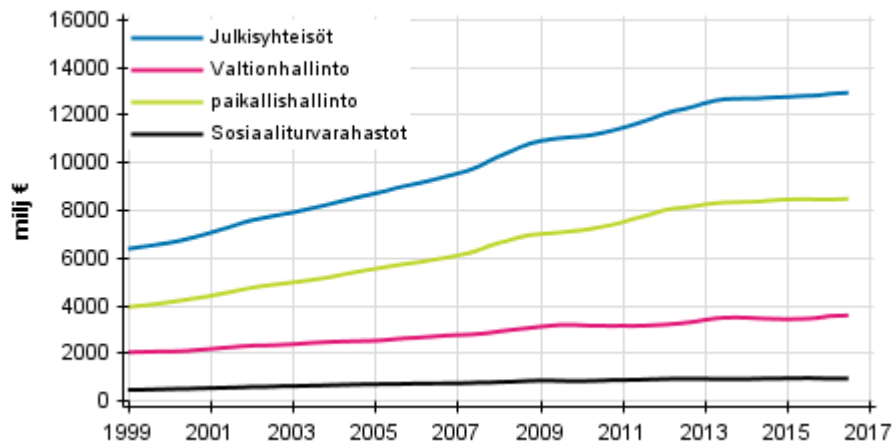
Liitekuvio 5. Julkisyhteisöjen kokonaistulot, trendi

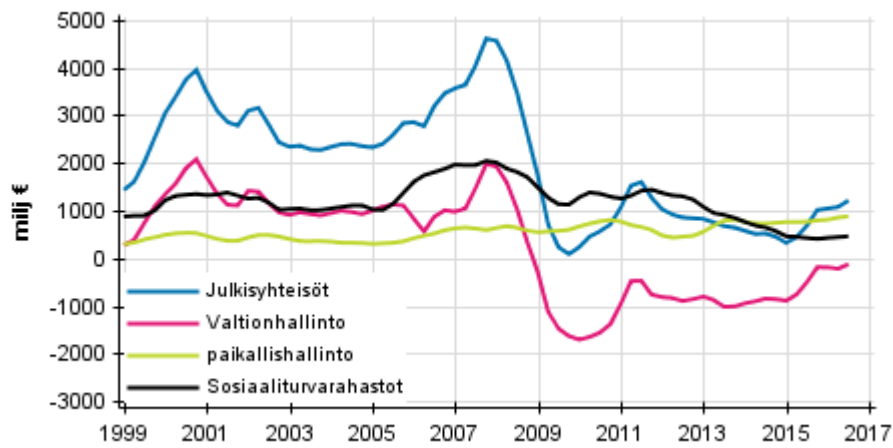
Liitekuvio 6. Julkisyhteisöjen kokonaismenot, trendi

Liitekuvio 7. Kulutusmenot, trendi

Liitekuvio 8. Bruttosäästö, trendi

Tietojen tarkentuminen

Kausitasoitettu muutos edellisestä neljänneksestä, %

Sektorit	Taloustoimi	Neljännes	1.julkistus (%)	Uusin julkistus (%)	Tietojen tarkentuminen, %-yks. (uusin - ensimmäinen)
Julkisyhteisöt	Tulot yhteensä	2015, 3. neljännes	-2,3	-0,7	1,6
		2015, 4. neljännes	1,5	2,0	0,5
		2016, 1. neljännes	-0,4	-0,1	0,3
		2016, 2. neljännes	-0,5	-0,8	-0,3
	Menot yhteensä	2015, 3. neljännes	-1,0	-0,3	0,7
		2015, 4. neljännes	1,0	1,4	0,4
		2016, 1. neljännes	-1,4	-0,8	0,6
		2016, 2. neljännes	0,0	0,5	0,5
Valtionhallinto	Tulot yhteensä	2015, 3. neljännes	-3,6	-1,9	1,7
		2015, 4. neljännes	2,4	4,9	2,5
		2016, 1. neljännes	-2,0	-1,2	0,8
		2016, 2. neljännes	-0,5	-1,1	-0,6
	Menot yhteensä	2015, 3. neljännes	-0,1	-1,7	-1,6
		2015, 4. neljännes	0,2	1,5	1,3
		2016, 1. neljännes	-2,2	-0,8	1,4
		2016, 2. neljännes	1,1	1,8	0,7
Paikallishallinto	Tulot yhteensä	2015, 3. neljännes	0,0	-0,2	-0,2
		2015, 4. neljännes	0,5	-0,4	-0,9
		2016, 1. neljännes	-0,1	0,1	0,2
		2016, 2. neljännes	0,4	-0,3	-0,7
	Menot yhteensä	2015, 3. neljännes	0,4	0,8	0,4
		2015, 4. neljännes	1,2	0,3	-0,9
		2016, 1. neljännes	-0,6	-0,9	-0,3
		2016, 2. neljännes	-1,4	-1,6	-0,2
Työeläkelaitokset	Tulot yhteensä	2015, 3. neljännes	0,4	-0,2	-0,6
		2015, 4. neljännes	1,2	0,3	-0,9
		2016, 1. neljännes	-0,7	-0,7	0,0
		2016, 2. neljännes	0,3	0,2	-0,1
	Menot yhteensä	2015, 3. neljännes	-0,5	-0,7	-0,2
		2015, 4. neljännes	1,8	2,7	0,9
		2016, 1. neljännes	-1,6	-1,0	0,6
		2016, 2. neljännes	2,9	2,9	0,0
Muut sosiaaliturvarahastot	Tulot yhteensä	2015, 3. neljännes	3,3	1,1	-2,2
		2015, 4. neljännes	0,2	-0,1	-0,3
		2016, 1. neljännes	1,8	1,3	-0,5
		2016, 2. neljännes	1,3	0,9	-0,4
	Menot yhteensä	2015, 3. neljännes	1,0	1,3	0,3
		2015, 4. neljännes	0,6	0,5	-0,1
		2016, 1. neljännes	-1,5	-1,0	0,5
		2016, 2. neljännes	0,7	0,1	-0,6

Muutos vuodentakaisesta, %

			1.julkistus (%)	Uusin julkistus (%)	Tietojen tarkentuminen, %-yks. (uusin - ensimmäinen)
Sektori	Taloustoimi	Neljännes			
Julkisyhteisöt	Tulot yhteensä	2015, 3. neljännes	-0,2	0,7	0,9
		2015, 4. neljännes	2,3	2,9	0,6
		2016, 1. neljännes	3,0	5,1	2,1
		2016, 2. neljännes	0,4	-0,2	-0,6
	Menot yhteensä	2015, 3. neljännes	0,4	-0,4	-0,8
		2015, 4. neljännes	0,3	1,6	1,3
		2016, 1. neljännes	-0,2	-0,3	-0,1
		2016, 2. neljännes	0,8	1,0	0,2
Valtionhallinto	Tulot yhteensä	2015, 3. neljännes	-1,1	0,2	1,3
		2015, 4. neljännes	2,7	4,7	2,0
		2016, 1. neljännes	3,7	9,2	5,5
		2016, 2. neljännes	0,1	-0,8	-0,9
	Menot yhteensä	2015, 3. neljännes	-1,9	-3,4	-1,5
		2015, 4. neljännes	-2,1	0,4	2,5
		2016, 1. neljännes	-3,4	-2,4	1,0
		2016, 2. neljännes	0,4	1,2	0,8
Paikallishallinto	Tulot yhteensä	2015, 3. neljännes	-0,4	0,4	0,8
		2015, 4. neljännes	1,7	0,9	-0,8
		2016, 1. neljännes	-0,7	-0,6	0,1
		2016, 2. neljännes	-0,8	-0,8	0,0
	Menot yhteensä	2015, 3. neljännes	1,5	1,2	-0,3
		2015, 4. neljännes	1,4	0,9	-0,5
		2016, 1. neljännes	0,7	-0,1	-0,8
		2016, 2. neljännes	-0,5	-1,0	-0,5
Työeläkelaitokset	Tulot yhteensä	2015, 3. neljännes	2,1	1,6	-0,5
		2015, 4. neljännes	3,0	2,0	-1,0
		2016, 1. neljännes	-0,3	-0,7	-0,4
		2016, 2. neljännes	0,8	-0,2	-1,0
	Menot yhteensä	2015, 3. neljännes	6,4	4,0	-2,4
		2015, 4. neljännes	6,0	6,3	0,3
		2016, 1. neljännes	0,6	1,0	0,4
		2016, 2. neljännes	3,6	3,9	0,3
Muut sosiaaliturvarahastot	Tulot yhteensä	2015, 3. neljännes	7,0	3,8	-3,2
		2015, 4. neljännes	2,4	2,0	-0,4
		2016, 1. neljännes	4,7	4,6	-0,1
		2016, 2. neljännes	4,6	4,6	0,0
	Menot yhteensä	2015, 3. neljännes	2,9	3,4	0,5
		2015, 4. neljännes	1,9	1,9	0,0
		2016, 1. neljännes	0,8	0,2	-0,6
		2016, 2. neljännes	1,6	1,0	-0,6

Julkisyhteisöjen tulojen ja menojen neljännesvuositilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilasto on luotu julkisyhteisöjen suhdanneseurannan kehittämiseksi EU:n vakaus- ja kasvusopimuksen sekä EKP:n edellyttämää julkisen sektorin talouden ajantasaista ja luotettavaa seurantaa varten. Tilasto on kehitetty kolmessa eri vaiheessa. Vuonna 2000 on annettu ns. ensimmäisen vaiheen indikaattoreita koskeva kansantalouden tilinpidon täytäntöönpanoa täsmäntävä regulaatio (EY n:o 264/2000), joka on edellyttänyt tietojen toimittamisen aloittamista vuoden 2000 alusta. Toisen vaiheen indikaattoreiden toimittamista koskeva regulaatio annettiin kesällä 2002 (EY N:o 1221/2002), ja se kattaa kaikki loput julkisten menojen ja tulojen erät, lukuunottamatta joitakin huoltotase-eriä. Vuonna 2005 hyväksytty asetus (EY N:o 1161/2005) kaikkien sektoreiden tilastoinnista täydentää julkisyhteisöjen suhdannekuvaa joidenkin huoltotase-erien osalta. Tilaston tärkein tietosisältö raportoidaan Eurostattiin EKT-lähetämisohjelman valvoittamana.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tämän tilaston käsitteet, yksiköt, luokitukset ja menetelmät perustuvat Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän EKT2010–menetelmäkirjaan. Käytettyjä luokituksia ovat EKT:n talustoimiluokitus sekä sektoriluokitus. Käsitteet ja luokitukset määritellään [käsitetietokannassa](#). EKT2010:n mukaan Suomen julkisyhteisöihin kuuluu oheiset [yksiköt](#) valtionhallinnosta, paikallishallinnosta sekä sosiaaliturvarahastoista. Tilasto on kansantalouden tilinpidon mukainen johdettu tilasto eli sektorikohtaisista perustilastoista on johdettu kansantalouden tilinpidon mukainen tilasto. Perustilastoja ovat esim. valtion liikekirjanpitoaineisto, kuntien neljännesvuosittainen otostutkimus, Kelan tilinpäätösaineisto, Vakuutusvalvontaviraston neljännesvuositilasto vuosina 1999–2010 sekä kuukausittainen Tilastokeskuksen ja Valtiovarainministeriön yhteistiedonkeruu Työeläkelaitoksista.

Heinäkuusta 2014 lähtien tilasto noudattaa EKT2010–menetelmäkirjaa. Kansantalouden tilinpidon EKT-uudistus on kuvattu; <https://www.stat.fi/til/ekt2010.html>

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Julkisyhteisöjen suhdanneseurannassa julkisyhteisöjen tulojen ja menojen erotuksena laskettava nettoluotonanto on eräs tärkeä finanssipolitiikan perusteisiin vaikuttava tekijä. Tilasto tuottaa kansantaloudentilinpidon mukaisen alijäämäkäsitteen neljännesvuosittain.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Julkisyhteisöjen neljännesvuositilasto julkaistaan noin 90 vuorokauden viipeellä tilastoajankohdan päättymisestä. Kahden viimeisimmän vuoden tiedot ovat ennakkollisia ja tarkentuvat kansantalouden tilinpidon vuositietojen tarkentuessa. Vuositilinpidon aikasarjojen muuttuessa muuttuvat myös tämän tilaston aikasarjat. Laskettaessa muutosprosentteja edellisen vuoden vastaavaan periodiin on käytetty kausitasoittamatonta tietoa. Edellisen periodin muutosprosenttia laskettaessa on käytetty kausitasoitettua tietoa. Kausitasoitus on tehty Tramo/Seats-menetelmällä. Kausitasoitettu tieto tarkentuu usein tulevina periodeina, kun uudet havainnot vaikuttavat kausitasoitukseen. Kuvioissa trendi on laskettu Tramo/Seats-menetelmällä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilaston tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen kotisivuilla sekä [Eurostatin nettisivulla](#). Lisätietoja sähköpostiosoitteesta: rahoitus.tilinpito@tilastokeskus.fi

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Julkisyhteisöjen neljännesvuositalasto summautuu kaikkien taloustoimien osanta kansantalouden vuositilinpidoon vastaaviin taloustoimiin. Tilasto on vertailukelpoinen EU-maiden kesken vuosittain ja neljännesvuosittain. Julkisyhteisöjen tulojen ja menojen erotuksena laskettava nettoluotonanto on vertailukelpoinen Maastrichtin lähentymiskriteerin kanssa. Julkisyhteisöjen tuloista ja menoista taloustoimittain on neljännesvuosittaiset aikasarjat vuodesta 1999 lähtien.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Julkisyhteisön tulot ja menot ovat käsitteiltään ja määritelmiltään yhtenevät ja johdonmukaiset kansantalouden vuositilinpidoon kanssa. Käsitteet ja määritelmät perustuvat EKT2010–menetelmäkäsikirjaan.

Lisätietoja

Jouni Pulkka 029 551 3532

Teuvo Laukkarinen 029 551 3315

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

rahoitus.tilinpito@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Julkisyhteisöjen tulot ja menot neljännesvuosittain, 3. neljännes 2016. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-9366 (pdf)